

Blahoslavený Karol I. Habsburský a Fatima

Suzanne Pearson

3. februára 2020 ✚ História

Blahoslavený Karol I. Habsburský, posledný cisár Rakúsko-Uhorska, je mimoriadny preto, lebo ako jediný vodca veľkého štátneho útvaru v modernej dobe bol katolíckou Cirkvou vyhlásený za blahoslaveného.

Z dnešnej perspektívy ho vnímame ako veľkého bojovníka na strane Boha v eskalujúcom duchovnom boji uplynulého tisícročia, najmä však minulého storočia – v boji symbolizovanom predovšetkým zjaveniami a požiadavkami Panny Márie vo Fatime a odporom, na ktorý tieto požiadavky narazili.

Pre Karola sa zápas začal ešte skôr, v roku 1895, keď mal osem rokov a žil v maďarskom Soprone. Stigmatizovaná rehoľníčka, uršulínka Matka Vincenzia, upozorňovala jeho tútora: *„Treba sa modliť za malého arcivojvodu. Pretože raz sa stane cisárom a bude musieť veľa trpieť. Bude zvláštnym terčom útoku pekla.“* Tieto démonické sily rozpútali svoju zúrivosť proti Karolovi počas jeho života, keď úspešne odstavili jednu z posledných bášť – Cirkev čeliacu útokom v čoraz sekularizovanejšom svete. Rovnako boli neskôr tieto sily činné, keď odmietali zasvätiť Rusko, aby tak získali čas na presadzovanie svojej pekelnej agendy.

V roku 1917 Panna Mária vo Fatime varovala: „Neurážajte nášho Pána, ktorý už je tak veľmi urážaný.“ Keď sa obzrieme späť na dobu pred sto rokmi, rok 1917 nám môže pripadať ako relatívne nevinná doba. Avšak na geopolitickej úrovni vidíme, že už vtedy hriechy ľudí a národov postavili katolícku civilizáciu do defenzívy.

Kvôli protestantskej revolte najprv vypadlo Anglicko a veľká časť severnej Európy. Neskôr osvietenstvo a Francúzska revolúcia vnútili predstavu sveta, ktorý je podriadený vôli človeka, nie Božej vôli.

Zopár oficiálne katolíckych kráľovstiev sa ešte tu a tam zachovalo a zvyšok Svätej rímskej ríše, ktorá sa rozpadla za Napoleona, pretrvával v Rakúsko-Uhorskej monarchii, monarchii, v ktorej Božie práva boli ešte na prvom mieste, a ktorej panovníci boli korunovaní prelátmi Cirkvi. Francúzsko sa stalo republikou stelesňujúcou nové liberálne idey zamerané na človeka a v Portugalsku, kde sa zjavila Panna Mária, vládli slobodomurári. Panna Mária deťom jasne povedala, že „vojna je trestom za hriech“. V roku 1917 totiž už tri roky zúrila hrozná a vražedná vojna bez vyhliadky na ukončenie, známa pod menom Veľká vojna.

Francúzsko, Anglicko, Rusko a Taliansko (spoločne nazývané ako krajiny Dohody) stáli proti Nemecku, Rakúsko-Uhorsku a Turecku (nazývané Centrálné mocnosti).

Hoci každá z bojujúcich strán bola vtiahnutá do vojny nejakou konkrétnou provokáciou alebo povinnosťou vyplývajúcej z dohody, a aj keď každá mala svoje vlastné ciele, bolo zrejmé, že zničenie monarchií a eliminovanie vplyvu Cirkvi na záležitosti národov bola zásadná, hoci nevyslovená agenda, ktorá ju napriek všetkému úsiliu o ukončenie vojny vlastne udržiavala.

Podľa českého revolucionára Masaryka bolo Rakúsko-Uhorsko hlavným terčom. Vo svojej knihe *The Making of a State* Masaryk napísal, že pri návšteve Londýna v roku 1915 sa dozvedel, že „hlavným cieľom

vojny je podľa všetkého rozpad Habsburskej ríše“.

Na čele Rakúsko-Uhorska v roku 1917 stál mladý, 29-ročný dedič habsburskej dynastie, cisár Karol, ktorý zdedil rakúsky trón 21. novembra po smrti dlhoročného vládcu Františka Jozefa. Karol bol 30. decembra korunovaný za uhorského kráľa pri veľkolepom náboženskom obrade.

Od samého začiatku sa staval proti vstupu krajiny do vojny a už ako emisár cisára Františka Jozefa sa pokúšal rokovať o mieri. Jeho húževnatá snaha o mier tak výrazne poznamenala jeho panovanie, že sa stal známy ako *Friedenskaiser* alebo Cisár mieru.

Práve mier je kľúčové slovo spájajúce cisára Karola, ktorého 3. októbra 2004 blahorečil pápež Ján Pavol II., s posolstvom Kráľovnej pokoja, Božej Matky, predloženým svetu vo Fatime.

V tomto príspevku budem hovoriť o troch rôznych súvislostiach medzi Pannou Máriou Fatimskou a blahoslaveným Karolom. Prvá je *historická a geopolitická*. Obidve udalosti mali svetový dosah v jednom a tom istom roku. Obidve mali rovnaký cieľ: mier. Obe dbali na jednu dôležitú skutočnosť: spásu duší. Obidve uznávali primát Svätého otca. Obaja varovali pred veľkým nebezpečenstvom hroziacim z Ruska, ktoré predstavovalo hrozbu pre Cirkev a svet, ktorú si v tom čase však ešte nikto neuvedomoval.

Druhou súvislosťou je *samotné fatimské posolstvo*, ktoré sa nádherne prejavilo v živote a v čnostiach blahoslaveného Karola, ktorý predstavuje vynikajúci vzor života žitého v súlade s tým, čo Božia Matka požaduje od každého z nás. Blahoslavený Karol je zároveň jedinečným orodovníkom pri našich prosbách, aby Cirkev skoro splnila požiadavky Panny Márie na geopolitickej úrovni.

Tretou súvislosťou je oficiálne *prepojenie týchto dvoch káz*, ktoré paralelne bežali takmer storočie: úsilie dosiahnuť splnenie požiadaviek Panny Márie Fatimskej a tiež blahorečenie a kanonizáciu cisára Karola. Prepojenie všetkých týchto troch súvislostí medzi Pannou Máriou Fatimskou a blahoslaveným Karolom vyvolalo zúrivú reakciu pekelných síl proti obom ich programom.

Historická súvislosť

V tom istom čase, keď sa Božia Matka zjavovala vo Fatime a svetu prinášala svoj mierový plán, sa aj jeden svetový vodca usiloval zo všetkých svojich síl zastaviť vojnu. Bol to Karol, rakúsky cisár, uhorský kráľ, ktorý stelesňoval posledné zvyšky Svätej ríše rímskej, ktorá kedysi vládla nad jednotným *Christianitas*. Jeho predkovia z Habsburského domu boli za cisárov vyberaní takmer nepretržite od doby, keď elektori vybrali Rudolfa Habsburského v roku 1273 za cisára.

Po páde Svätej ríše rímskej spojili svoje zvyšné panstvá do nového usporiadania, ktorým bola v roku 1917 dvojité monarchia Rakúsko-Uhorsko, geograficky po Rusku druhá najväčšia mocnosť v Európe. Z hľadiska počtu obyvateľov bolo Rakúsko-Uhorsko po Rusku a Nemecku tretie. Rakúsko-Uhorsko pozostávalo najmenej z jedenástich rôznych národov a národností, z ktorých niektoré boli kráľovstvami samé osebe. Tieto kráľovstvá sa dostali pod žezlo Habsburského domu zväčša prostredníctvom sobášov medzi kráľovskými rodmi, takže sa hovorilo: „Iné národy vedú vojny; ty, šťastné Rakúsko, uzatváraš sobáše.“ Keď sa arcivojvoda Karol v roku 1887 narodil, už takmer štyridsať rokov vládol cisár František Jozef. Nikdy nikomu nenapadlo, že by sa Karol mohol stať dedičom trónu, pretože pred ním bolo priveľa iných uchádzačov. Ako člen vládneho domu sa Karol stal vojenským dôstojníkom, čo znamenalo, že keď bola v

roku 1914 vyhlásená vojna, nezostal bokom.

Rakúsko sa rozhodlo potrestať Srbsko za atentát na arcivojvodu Františka Ferdinanda krokom považovaným spočiatku za obmedzenú vojenskú mobilizáciu. Do tejto vojny sa však postupne zapojili všetky veľké národy Európy údajne preto, aby boli verné rôznym spojeneckým dohodám, ale tiež preto, že iné národy čakali na príležitosť dosiahnuť vlastné vojenské ciele.

Zrazu bolo Rakúsko-Uhorsko obklopené nepriateľmi, ktorí ríšu obviňovali za začatie vojny, hoci ju vyprovokovala premyslená vražda jej dediča trónu.

Arcivojvoda Karol sa nijako nepodieľal na zatiahnutí Rakúsko-Uhorska do vojny. Nikdy ju neschvaľoval, obával sa, že bude katastrofou pre jeho krajiny bez ohľadu na to, či ju vyhrá alebo prehrá. Napriek tomu bol vynikajúcim vojenským veliteľom. Slúžil na fronte v Taliansku, Transylvánii a Galícii a takmer v každej bitke, v ktorej bojoval, zvíťazil. V zákopoch a na všetkých druhoch terénu sa nikdy nebál o svoju vlastnú bezpečnosť, ale veľmi sa staral o zdravie a životy mužov, ktorí slúžili pod ním.

Múdro a strategicky uvažoval a nikdy neobetoval životy svojich vojakov tým, že by ich posielal do beznádejných situácií. Staral sa o zranených a plakal nad obhorenými telami padlých.

V čase najväčších bojov zomrel František Jozef a na Karola padlo ťažké bremeno – zodpovednosť za mnohonárodnú ríšu a všetky jej národy, zodpovednosť za vedenie vojny a životy všetkých jej vojakov.

Po tom, ako na vlastnej koži zažil utrpenie v zákopoch a krviprelievania na fronte, bolo jeho prvou prioritou po tom, ako sa stal cisárom, priniesť mier. Vo svojom prvom manifeste „*Mojim národom*“ vyhlásil: „*Urobím všetko, čo bude v mojich silách, aby som čo najskôr zažehnal hrôzy a obeť vojny a svojim národom vrátil bolestivo chýbajúce požehnanie mieru...*“ Nový panovník ihneď vypracoval návrh na zvolanie mierovej konferencie, ktorú podpísali jeho spojenci a ktorá bola doručená Dohode. V tom čase malo Rakúsko-Uhorsko a jeho spojenci vojenskú a územnú prevahu. Namiesto snahy zničiť nepriateľské národy bolo ochotné rokovať o mieri, o mieri bez víťazstva. Reakcia Dohody však bola hrubá a urážlivá. Zároveň varoval svojich nemeckých spojencov, že ich agresívna ponorková vojna určite privedie do vojny Spojené štáty, ktoré sa pridajú k ich nepriateľom. Ocitnúť sa zoči-voči ďalšiemu protivníkovi s jeho nevyčerpatelnými rezervami pracovnej sily a zdrojov by pre Centrálnu mocnosť znamenalo istú porážku a zničenie.

Cisár Karol bol jedinou hlavou štátu, ktorá odpovedala na mierový návrh pápeža Benedikta XV., hoci sám pokračoval vo svojich iniciatívach. Nadviazal kontakt s Woodrowom Wilsonom v čase, keď ešte Spojené štáty neboli vo vojne, a rázne odmietol požiadavku Nemecka, aby so Spojenými štátmi prerušil diplomatické vzťahy. Cisár dal jasne najavo, že o mier sa neusiloval z vojenských dôvodov, ale kvôli zodpovednosti, ktorú cítil voči národom svojej ríše, za všetkých vojakov a všetkých obyvateľov Európy. Najsľubnejšou z jeho mierových iniciatív bol pokus nadviazať kontakt s nepriateľom prostredníctvom svojho švagra, princa Sixta z Bourbon-Parmy. Napísal list Sixtovi, ktorý sa mohol ukázať vodcom Dohody, v ktorom ponúkol všetko, čo do tej doby požadovali.

Reakcia bola spočiatku priaznivá. Francúzsko bolo prístupné; britský premiér Lloyd George vyhlásil: „Toto je mier!“ Karol sa dokonca zveril nemeckému cisárovi bez uvedenia ďalších podrobností, že má veľkú nádej, že sa mu podarí vyjednať mier. Zdalo sa, že mier je na dosah ruky. V tom čase však francúzska vláda padla a

bola nahradená vládou, ktorá bola úplne antagonistická a bola zástankyňou militaristického kurzu.

Podpísanie mieru s Rakúsko-Uhorskom neprípadovalo do úvahy, pretože to bol nemecký spojenec a Francúzi mali čo Nemcom odplácať, navyše si robili nárok na nemecké priemyselné územia, Porúrie a Porýnie, ako vojnovú reparáciu v prípade víťazstva. Briti rok predtým podpísali tajnú zmluvu s Talianskom, ktorému sľubovali obrovské časti rakúskeho územia, a teraz mali pocit, že nemôžu uzavrieť mier práve kvôli týmto tajným záväzkom voči Taliansku.

Toto úsilie, tak ako aj všetky ostatné, sa rozbilo na skale tajných dohôd a na tvrdohlavom trvaní všetkých bojujúcich strán na totálnom víťazstve bez ohľadu na obete na životoch a na utrpení ich národov.

Do mája 1917 všetky zúčastnené strany definitívne odmietli mierové návrhy cisára Karola. Pápež Benedikt, ktorý pred svojím zvolením pôsobil vo vatikánskej diplomacii, videl, že zlyhali všetky ľudské diplomatické iniciatívy, vrátane jeho vlastných.

5. mája napísal:

„Náš úprimný a úpenlivý hlas vzývajúci ukončiť tento strašný konflikt, samovraždu civilizovanej Európy ... zostal nevypočutý. ... Pretože všetky milosti ... sú rozdávané rukami Najsvätejšej Panny, prajeme si, aby Jej najviac sužované deti sa viac než kedykoľvek predtým v tejto hroznej hodine so živou dôverou obrátili na vznešenú Matku Božiu.“ Svätý otec do loretánskych litánií pridal invokáciu „Kráľovná pokoja, oroduj za nás“. Vyzval veriacich, aby „zo všetkých kútov zeme ... z nížin a morí zaliatych krvou ... vznášali svoje prosby k „Matke milosrdenstva“. *“Nech sa zdvíha k Márii, ktorá je Matkou milosrdenstva, zo všetkých kútov zeme, ... z krvou zaliatych polí a morí zbožná a oddaná naliehavá prosba ..., aby nám Jej nežná a láskavá starostlivosť pomohla dosiahnuť vytúžený pokoj pre vojnu zmietaný svet.* O týždeň na to sa Matka Božia začala zjavovať vo Fatime, sľúbila ukončenie vojny a ponúkla svoj mierový plán. Kráľovná pokoja sa musela zľutovať nad nešťastným cisárom mieru, tak frustrovaným neúspešnými snahami o ukončenie nezmyselného krviprelievania.

II. časť: <http://christianitas.sk/ked-nam-zobrali-nasho-posledneho-krala/>

III. časť: <http://christianitas.sk/stane-sa-cisarom-bude-musiet-velmi-trpiet/>

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/blahoslaveny-karol-i-habsbursky-a-fatima/>